

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 39Csp/134/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116225450
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Mazúrová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2023:7116225450.17

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Alenou Mazúrovou v spore žalobkyne: C.. B. G., L.. X.X.XXXX, J. G. XX, XXX XX T., zastúpená AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law Firm s.r.o. so sídlom Kmeťova 26, 040 11 Košice, IČO: 47 237 406 proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO : 00 151 700, o zaplatenie úrokov z omeškania

rozhodol:

- I. Žalobu o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 798 EUR od 23.12.2015 do 19.4.2017 zamietá.
- II. Priznáva žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.
- III. Priznáva štátu nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou došlou súdu dňa 28.10.2016 sa domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 5.386,50 EUR a úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 5.386,50 EUR od 23.12.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. V spore bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 14.6.2022 sp. zn. 39Csp/134/2016 - 1021 nasledovne: I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 2.327,50 EUR a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3.125,50 EUR od 23.12.2015 do 19.4.2017 a zo sumy 2.327,50 EUR od 20.4.2017 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. II. Konanie v časti o zaplatenie sumy 3.059 EUR zastavuje. III. Priznáva žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. IV. Priznáva štátu nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. V. Žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok zo žaloby vo výške 187,50 EUR, na účet Okresného súdu Košice I, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

3. Voči rozsudku podal odvolanie žalovaný, o ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24.1.2023 sp. zn. 6CoCsp/69/2022 - 1094 nasledovne: Potvrďuje rozsudok Okresného súdu Košice I č.k. 39Csp/134/2016 - 1031 zo dňa 14. júna 2022 v napadnutej časti výroku I., ktorým súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 731,50 € a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2.327,50 € od 23.12.2015 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti úrokov z omeškania, t. j. 5,05 % ročne zo sumy 798 € od 23.12.2015 do 19.4.2017 a vo výrokoch III. a IV. o náhrade trov konania sporových strán a štátu zrušuje rozsudok a v zrušenom rozsahu vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Podľa ust. § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutia, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

5. Podľa ust. § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

6. Krajský súd v Košiciach v rozsudku (v zrušenej časti) v odsekoch 64,65,66,67,68,71 skonštatoval, že záver súdu prvej inštancie ohľadne omeškania s plnením poistného plnenia nemožno vzťahovať na plnenie sumy 798 EUR dňa 19.4.2017 titulom zhoršenia zdravotného stavu žalobkyne a preto je predčasný záver súdu, v zmysle ktorého žalovaný bol v omeškaní aj s plnením sumy 798 EUR už od 23.12.2015 vzhľadom na okolnosti, za ktorých k plneniu došlo. Ako vyplýva z obsahu spisu, k úhrade poistného plnenia 798 EUR došlo dňa 19.4.2017 (č.l. 181) potom, čo žalobkyňa si dňa 7.2.2017 uplatnila nárok z poistnej udalosti zo dňa 12.2.2014 z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu, v dôsledku čoho absolvovala dňa 19.1.2016 operáciu driekovej chrbtice, o čom predložila lekárske správy (č.l. 133 a nasl.). Dňa 14.3.2017 sa podrobila lekárskej prehliadke u revízneho lekára žalovaného a dňa 3.4.2017 bol vypracovaný posudok lekára (č.l. 168), ktorý stanovil rozsah trvalých poúrazových následkov na dolikvidovanie podľa položky 152-obmedzenie pohyblivosti krčnej chrbtice ťažkého stupňa na 12%. Dňa 13.4.2017 bola vykonaná doplňujúca likvidácia poistnej udalosti a žalobkyni bola poukázaná suma 798 EUR dňa 19.4.2017. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností nie je zrejmé, ako súd dospel k záveru o omeškaní s plnením sumy 798 EUR titulom zhoršenia trvalých následkov po operácii chrbtice dňa 19.1.2016 už dňom 23.12.2015. Žalovaný sa už v konaní na súde prvej inštancie bránil tým, že k uplatneniu nároku titulom zhoršenia trvalých následkov po operácii chrbtice dňa 19.1.2016 došlo až dňa 7.2.2017, z ktorého dôvodu je vylúčené jeho omeškanie už dňom 23.12.2015 a na túto argumentáciu žalovaného súd nedal žiadnu odpoveď, hoci bola podstatná z hľadiska rozhodnutia v spore. Vzhľadom na chýbajúce sa vysporiadanie s týmito podstatnými argumentmi žalovaného je záver súdu o omeškaní žalovaného s plnením sumy 798 € dňom 23.12.2015 nepreskúmateľný a aj predčasný, z ktorého dôvodu odvolací súd rozsudok v tejto časti zrušil podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vrátil vec súdu prvej inštancie v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie, v ktorom bude povinnosťou súdu na základe vykonaného dokazovania opätovne sa vysporiadať s otázkou, či žalovaný bol v omeškaní aj s plnením sumy 798 EUR a od ktorého momentu, a to v nadväznosti na zistenie, kedy bolo ukončené vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti žalovaného plniť nárok uplatnený dňa 7.2.2017. Z dôvodu hospodárnosti odvolací súd k odvolacím námietkam žalovaného v súvislosti s priznaním plnej náhrady trov konania žalobkyni zo súdom priznanej sumy uviedol, že odvolacie námietky žalovaného sú nedôvodné a súd prvej inštancie postupoval v súlade s ustálenou súdnou praxou, v zmysle ktorej v prípadoch, ak výška plnenia závisela od znaleckého posudku, je potrebné považovať žalobkyňu za procesne plne úspešnú, ak jej bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, keďže mala v spore úspech čo do základu. Nemožno ju totiž zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe znaleckej činnosti. Týmto správny úvahami sa bude preto súd prvej inštancie riadiť aj v novom rozhodnutí pri rozhodovaní o trovách konania sporových strán a pri rozhodovaní o trovách konania štátu, o ktorých taktiež vecne správne rozhodol v závislosti od neúspechu žalovaného v spore.

7. Predmetom konania je zaplatenie príslušenstva - úrokov z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 798 EUR od 23.12.2015 do 19.4.2017.

8. Podľa ust. § 797 Občianskeho zákonníka,(1) Právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poistných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený). (2) Právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poistiteľa plniť (poistná udalosť). (3) Plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poistiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, keď sa poistiteľ o poistnej udalosti dozvedel, je poistiteľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok.

9. Poistné plnenie nadobudne splatnosť až po tom, ako poistiteľ skončil vyšetrenie poistnej udalosti. Vznik práva na plnenie a jeho splatnosť, a tým aj určenie momentu vzniku omeškania poistovne, je upravený osobitne vo vzťahu k poistnému plneniu v ust. § 797 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ust. § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka upravuje splatnosť plnenia do 15 dní po tom, ako poistiteľ

skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu, pričom doba, po ktorú môže poistiteľ vykonávať vyšetrenie nie je zákonom ustanovená, avšak, ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, čo sa poistiteľ dozvedel o poistnej udalosti, je poistiteľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok. Hoci splatnosť poistenia je stanovená pevnou 15 - dňovou lehotou, jej začiatok je viazaný na subjektívne okolnosti na strane poisťovateľa, ktorý vykonáva vyšetrenie, pre ktoré nie je predpísaná doba, ale jeho dĺžka závisí od konkrétnych okolností. Splatnosť poistenia sa týka rozsahu plnenia poisťovateľa, keď už právny základ práva na plnenie je daný. Keďže zákon viaže splatnosť poistného plnenia výslovne na skončenie vyšetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť, je zrejmé, že vyšetrením poistnej udalosti sa rozumie faktický záver poisťovne o oprávnenosti nároku poisteného na poistné plnenie. Až od skončenia potrebného vyšetrenia sa poisťovateľ dostáva do pozície dlžníka, a ak neplní ani po uplynutí 15 dní, dostáva sa do omeškania.

10. Na určenie splatnosti poistného plnenia je dôležité ustálenie momentu skončenia vyšetrenia zo strany poistiteľa potrebného na zistenie rozsahu povinnosti plniť. Vzhľadom na zákonnú textáciu nie je možné žiadnym spôsobom ustáliť, že skončenie vyšetrenia je adresným právnym úkonom poisťovne voči osobe s právom na poistné plnenie, čo by znamenalo, že splatnosť poistného plnenia je daná momentom doručenia výsledkov prešetrovania osobe s právom na poistné plnenia. Keďže zákon viaže splatnosť poistného plnenia výslovne na skončenie vyšetrenia poisťovňou, znamená vyšetrenie poistnej udalosti faktický záver poisťovne o oprávnenosti nároku na poistné plnenie. Až od skončenia potrebného vyšetrenia sa poisťovateľ dostáva do pozície dlžníka, a ak neplní ani po uplynutí 15 dní, dostáva sa do omeškania.

11. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že k úhrade poistného plnenia 798 EUR došlo dňa 19.4.2017 (č.l. 181) potom, čo žalobkyňa si dňa 7.2.2017 uplatnila nárok z poistnej udalosti zo dňa 12.2.2014 z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu, v dôsledku čoho absolvovala dňa 19.1.2016 operáciu driekovej chrbtice, o čom predložila lekárske správy (č.l. 133 a nasl.). Dňa 14.3.2017 sa podrobila lekárskej prehliadke u revízneho lekára žalovaného a dňa 3.4.2017 bol vypracovaný posudok lekára (č.l. 168), ktorý stanovil rozsah trvalých porúrazových následkov na dolikvidovanie podľa položky 152-obmedzenie pohyblivosti krčnej chrbtice ťažkého stupňa na 12%. Dňa 13.4.2017 bola vykonaná doplňujúca likvidácia poistnej udalosti a žalobkyni bola poukázaná suma 798 EUR dňa 19.4.2017.

12. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že žalovaný - poistiteľ ukončil dňa 13.4.2017 vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti plniť vo vzťahu k nároku uplatneného žalobkyňou titulom zhoršenia trvalých následkov po operácii chrbtice dňa 7.2.2017. Dňa 19.4.2017 v súvislosti s týmto nárokom bola žalobkyni žalovaným vyplatená suma 798 EUR. Vyššie uvedené skutočnosti neboli sporné.

13. V danom prípade žalovaný poistné plnenie plnil v lehote 15 dní od skončenia vyšetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti plniť (vo vzťahu k nároku uplatneného žalobkyňou titulom zhoršenia trvalých následkov po operácii chrbtice dňa 7.2.2017), preto je vylúčené jeho omeškание.

14. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobu o zaplatenie príslušenstva - úrokov z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 798 EUR od 23.12.2015 do 19.4.2017 zamietol.

15. Podľa ust. § 262 ods.1 zákona č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

16. Podľa ust. § 255 ods.1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

17. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP a žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % proti žalovanému zo súdom priznanej sumy. Výška poistného plnenia závisela od znaleckého posudku, ktorú žalobkyňa nemohla nijako predvídať. V prejednávanej príhode žalobkyňu nemožno vnímať ako procesne neúspešnú v spore, nakoľko mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jej procesného nároku závisela od znaleckého posudku. Žalobkyňu nemožno ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znalečnej činnosti. V týchto prípadoch nejde o

procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Súd v tomto prípade priznal žalobkyni plnú náhradu trov konania z prisúdenej sumy, t.j. 100 % zo sumy 2.327,50 EUR, čo možno zdôvodniť cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

18. V súvislosti s posudzovaním úspechu v konaní, keď výška plnenia závisela od úvahy súdu, súd vzal na zreteľ aj nález Ústavného súdu SR zo 4. 2. 2021 sp. zn. III. ÚS 475/2018, v ktorom ústavný súd vyslovil názor, že „záver súdu absolútne vylučujúci osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, nemožno akceptovať a takáto interpretácia § 255 CSP súdom nie je v súlade s ústavou.“

19. Podľa čl. 4 CSP, (1) Ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. (2) Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

20. Podľa ust. § 253 ods. 1 CSP, ak strana v konaní navrhne vykonanie dôkazu, s ktorým sú spojené výdavky, súd jej môže uložiť povinnosť zložiť preddavok.

21. Štátu patrí náhrada trov, ktoré skutočne vynaložil v súlade s v danom čase platnou procesnou normou, ustanovením § 148 OSP, podľa ktorej mu ex lege vznikol nárok na ich náhradu, a to napriek tomu, že nová procesná úprava CSP analogické ustanovenie neobsahuje. Aplikáciou základného princípu uvedeného v čl. 4 ods. 2 CSP s použitím ustanovenia § 253 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP je možné štátu náhradu trov konania voči neúspešnej strane sporu priznať aj za právnej úpravy Civilného sporového poriadku (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Ob0/3/2018 z 31.07.2018; R 75/2018).

22. Ak by boli náklady znaleckého dokazovania vyššie než zložený preddavok, súd bude postupovať podľa § 252 a § 262 CSP a uloží strane sporu povinnosť nahradiť trovy.

23. V konaní vznikli trovy štátu, spočívajúce v časti znalečného, vyplateného z finančných prostriedkov štátu v zmysle uznesenia sp. zn. 39Csp/134/2016 - 985 zo dňa 19.4.2022 vo výške 158,16 EUR. V novej úprave Civilného sporového poriadku, účinnnej od 1.7.2016 absentuje osobitné ustanovenie, ktoré by upravovalo náhradu trov, ktoré platil štát. Súd preto pri rozhodovaní vychádzal z článku 4 CSP. Predmetnú otázku najbližšie čo do obsahu a účelu upravuje ust. § 253 v spojení s ust. 255 CSP event. ust. § 256 ods.1 CSP, podľa ktorého nielen strany sporu, ale aj štát má právo na náhradu trov, ktoré platil, v závislosti od výsledkov konania. Súd zastáva názor, že nie je vylúčená ani aplikácia ust. § 257 CSP.

24. V spore procesne neúspešnou stranou bol žalovaný, ktorý je povinný nahradiť trovy štátu pozostávajúce z vyplatenej znalečnej odmeny súdom ustanovenému znalcovi.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje (§ 355 ods. 1 CSP). Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nestranným procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávne skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z.).